

Reversed Bewoners

Ruim drieduizend studenten en bijna duizend medewerkers van de faculteit Bouwkunde van de TU Delft moesten na de brand in mei worden geherhuisvest. Inmiddels werken studenten en medewerkers in het monumentale - in sneltreinvaart gerenoveerde – gebouw aan de Julianalaan alias ‘BK-city’.

TEKST: ALEXANDRA DEN HEIJER EN DENNIS CRUYEN | FOTO'S: WILLEM DE ROOIJ

Terwijl de serres nog worden afgebouwd en de laatste functies nog moeten worden ingehuisd, werken de meeste gebruikers al bijna een half jaar in BK-city. Het managen van parallelle processen – programma, ontwerp, uitvoering en gebruik – is een continue uitdaging. Bijna een jaar na de brand is het tijd voor terug-

kijken, evalueren en reflecteren. Met de evaluatie van de nieuwe werkomgeving start bovendien een nieuwe huisvestingscyclus waarin de BK-city-bewoner kan meedenken.

Met een even creatieve als kritische faculteitsgemeenschap en de vele bezoekers – veelal delegaties van

buitenlandse universiteiten – is de faculteit verzekerd van dagelijkse analyses en adviezen. Gebruikers en bezoekers geven continue feedback. Sommigen zijn blind verliefd op het gebouw en velen zijn enthousiast en accepteren de ongemakken van de resterende bouwactiviteiten, ook gezien de bijzondere omstandig-

briefing

BK-city aan zet

Dennis Cruyen en Alexandra den Heijer in de nieuw gebouwde Oostserre.

heden na de brand. Maar er zijn ook medewerkers die veel thuis werken, omdat zij hun draai nog niet hebben kunnen vinden in de nieuwe, flexibele werkomgeving. Tijd voor een uitgebreide evaluatie.

Evaluatie

Vanaf augustus 2008 richtte een speciaal team zich op een zo soepel mogelijke inhuizing van de meer dan 4000 gebruikers (studenten en medewerkers). Na de hectiek en onoverkomelijke snelheid van de eerste maanden volgde een periode voor een uitgebreide evaluatie. De constructieve en creatieve inbreng van de gebruikers wordt daarbij toegejuicht. Een proces van 'reversed briefing' gaat daarmee van start. De periode van evalueren startte vanaf decem-

ber met het meten van bezetting en benutting van alle ruimten. Onderzoeksbureau RISBO werd ingeschakeld voor het samenstellen van een uitgebreide enquête onder medewerkers. In een faculteit Bouwkunde waar het implementeren van innovatieve werkplekconcepten zelfs een wetenschappelijke discipline is, werd bewust gekozen voor de externe partij bij de uitvoering. Elke suggestie van subjectiviteit moest worden vermeden. In februari en maart vulde 25

Alexandra den Heijer (universitair docent) en Dennis Cruyen (facilitair manager) zijn als leden van projectorganisatie direct betrokken bij de herhuisvesting van Bouwkunde.

procent van de medewerkers een enquête in. De resultaten verschijnen komende maand en worden gecombineerd met de gebruikscijfers en de suggesties voor verbetering en herinrichting vanuit de organisatie, van groepen gebruikers.

Flexibiliteit vs identiteit

Vanzelfsprekend zijn afgelopen maanden al vele problemen opgelost, met bijvoorbeeld akoestische maatregelen in collegieruimten en vergaderzalen en zonwering in diverse werkruimten. Ook worden in overleg met de gebruikers ideeën uitgevoerd om werkruimten meer groepsidentiteit te geven, bijvoorbeeld met maquettes, onderzoeksmateriaal in de vorm van posters, relevante foto's op akoestische pane-

Impressie van de Oostserre
(bron/ontwerp: MVRDV)

len, veel beeldmateriaal en planten in de collectieve ruimten. De balans wordt gezocht tussen flexibiliteit en identiteit. Identiteit mag niet betekenen 'individueel territorium', maar verder is er veel mogelijk.

Nieuwe spannende ruimten

Naast de werkzaamheden voor evaluatie en herinrichting wordt er nog steeds stevig gebouwd aan BK-city. De facilitaire organisatie verdeelt de energie tussen het zo goed mogelijk ondersteunen van een nieuwe werkomgeving 'under construction' en een gebouw 'under construction'. Het nieuwbouwdeel van BK-city moet nog worden opgeleverd. Twee enorme serres – ontworpen door Octatube – zullen ruimte bieden aan beeldbepalende functies zoals maquette-techniek, vormstudie, tentoonstellingen en Master studententelier 'the Why factory' van Winy Maas. De serres laten door hun schaal en programma multifunctioneel gebruik toe, ook voor grote evenementen. MVRDV maakte het ontwerp voor de inbouw van de Oostserre, een spannend oranje gebouw dat eveneens als tribune kan dienen (zie foto). Omsloten

Ideeenprijsvraag en Denktank

Tekst: Hans de Jonge (hoogleraar Vastgoed en waarnemend decaan voor prijsvraag en denktank Bouwkunde).

Naast alle inspanningen voor BK-city leverde de ideeenprijsvraag voor het nieuwe Bouwkundegebouw maar liefst 466 inzendingen op vanuit de hele wereld. Inzenders waren zowel professionals als studenten. Daarnaast discussieerden vijf groepen interne en externe deskundigen over de 'university, campus and faculty (building) of the future' in het kader van een denktank. Tot begin juni zijn de resultaten van beide trajecten te zien in de tentoonstelling 'Building for Bouwkunde' in het Nederlands Architectuur Instituut in Rotterdam (meer info www.nai.nl).

Ideeenprijsvraag 'Building for Bouwkunde'

Minister Ronald Plasterk maakte op zaterdag 14 maart j.l. de prijswinnaars bekend van de internationale ideeenprijsvraag 'Building for Bouwkunde'. Er werden drie eerste en drie tweede prijzen uitgereikt. De rijkdom aan ideeën vormt een mooie basis voor concrete toekomstplannen.

Hoe kan de Faculteit Bouwkunde van de TU Delft uit haar as herrijzen? Dat was de grote vraag na het verlies van het oude gebouw op 13 mei 2008. Gekozen is onder meer voor een internationale ideeenprijsvraag om inspiratie op te doen voor een nieuw gebouw. De prijsvraag 'Building for Bouwkunde' werd in september 2008 officieel gelanceerd tijdens de Internationale Architectuur Biënnale van Venetië. De belangstelling vanuit de hele wereld was overweldigend, zowel van studenten als professionals.

De opgave was geformuleerd rond twee thema's: 'Onderwijsgebouw van de toekomst' en 'Relatie van het faculteitsgebouw tot de campus en de stad'. De jury was zeer onder de indruk van de kwaliteit van de inzendingen en de hoeveelheid werk die er in de ontwerpen en de presentaties is gestoken. Er werd door de jury geconstateerd dat de overweldigende hoeveelheid inzendingen van jonge architecten en studenten, uit binnen- en buitenland, een nieuwe generatie talentvolle architecten laat zien die op een andere wijze naar de opgave kijkt. De ideeën varieerden van één gebouw tot een verzameling van gebouwen, ontworpen voor de oude locatie van Bouwkunde, maar ook voor onverwachte nieuwe plekken binnen en buiten de campus en hergebruik van oude gebouwen.

Denktank 'Faculty of the future'

Naast de ideeenprijsvraag is ook een denktank actief geweest van vijf parallel werkende teams. Deskundigen van binnen en buiten de TU Delft hebben zich gebogen over de thema's: strategie universiteit en stad, onderwijs- en onderzoeksprocessen, programma en huisvestingsconcepten, vastgoedbeleid en financiering, bouwproces en aanbesteding. Uit deze themagroepen zijn belangrijke ideeën, concepten en voorstellen gekomen voor de toekomst van universiteit, campus, faculteit en gebouw. Die vormen met de uitkomsten van de ideeenprijsvraag de input voor de strategische keuzes waarvoor de organisatie staat. De resultaten van de denktank worden samen met de resultaten van de prijsvraag gepubliceerd. Deze publicatie is vanaf 13 mei 2009 – een jaar na de brand – beschikbaar. Voor meer informatie: www.bk.tudelft.nl

door gangen van het monumentale gebouw zijn de activiteiten in de serres zichtbaar voor voor alle BK-city gebruikers. Daarmee fungeren de serres als pleinen in de stad.

Bouwkunde een jaar later

Op 13 mei 2009 – een jaar na de brand – kijkt de faculteit terug op een zeer bijzonder jaar met dieptepunten maar ook veel hoogtepunten. Op deze dag zullen de faculteit Bouwkunde, Facilitair Management & Vastgoed, ontwerpers, uitvoerders en adviseurs terugblikken op een uniek proces. Met de resultaten van ideeenprijsvraag en denktanks (zie

tekstkader) zullen de universiteit en faculteit ook vooruitblikken op de campus en het universiteitsgebouw van de toekomst.

Momenteel wordt er veel vastgelegd over dit unieke proces en gebouw. In een volgend artikel blikken we persoonlijk terug en kijken we naar de lessen die we geleerd hebben. Wat zouden we anders doen? Wat willen we anderen leren? Kennisoverdracht blijft tenslotte de kerntaak van een universiteit.